

Številka: 091-253/2010/2
Datum: 15.11.2010

URAD VLADE ZA KOMUNICIRANJE

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

predlagam.vladi@gov.si

ZADEVA: Predlagam.vladi.si predlog 1141: Prekinitev obveznega zdravstvenega zavarovanja ob odhodu v pokoj

Zveza: vaš dopis št. 092-203/2010/1 z dne 28.10.2010

Spoštovani!

Skladno z vašo pobudo, ki ste jo naslovili Vladi RS v zvezi s prekinitvijo obveznega zdravstvenega zavarovanja ob odhodu v pokoj, vam v nadaljevanju pošiljamo naslednji odgovor.

Pobuda navaja, da se zavarovancu od odhodu v pokoj prenehajo pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja oziroma, da s tem postane nezavarovan. Tako naj bi imel težave ob uveljavljanju pravic pri osebnem in drugih zdravstvenih ali do drugih storitev iz naslova obveznega zdravstvenega zavarovanja. Te pravice naj bi ponovno pridobil po prejemu odločbe o pridobitvi pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja oziroma, ko prejeme prvo pokojnino.

Strinjamo se, da za zavarovanca lahko nastopijo težave, ko preneha njegov status aktivnega zavarovanca in poda zahtevo za upokojitev. Postopek ugotavljanja upravičenosti do upokojitve, v katerem je potrebno zbrati določeno dokumentacijo in preveriti izpolnjevanja vseh zakonskih pogojev za upokojitev, je lahko res nekoliko daljši, že pred tem pa je delodajalec zavarovanca odjavil iz obveznega zavarovanja. Gre za administrativne postopke, ki med obveznim zdravstvenim zavarovanjem in pokojninskim zavarovanjem časovno že zakonsko niso tako zastavljeni, da bi ta prehod bil za zavarovanca praktično neopazen in brez kakršnihkoli materialnih ali drugih obveznosti. Glede na to, da imamo pri nas zakonsko opredeljeno obvezno zdravstveno zavarovanje, zaradi spremembe statusa ne more biti nihče izločen iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ali zaradi tega tudi prikrajšan oziroma se mu ne sme omejiti pravic. To velja tudi za osebe, ki jim je prenehal status aktivnega zavarovanca in ki čakajo na odločbo o upokojitvi. Tako ne gre za to, da bi zavarovanec, ki se želi upokojiti, zaradi spremembe statusa izgubil pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, ampak za neustrezno urejeno stanje, povzročeno z administrativnimi postopki v dveh vejah socialnega zavarovanja, ki v zakonih s tega področja med sabo niso usklajeni.

Rešitev problema je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem: ZZZS) že nakazal v svojih navodilih za izvajanje obveznega zdravstvenega zavarovanja. Pri tem sta se uveljavili dve praktični rešitvi. Po eni naj bi zavarovanci, ki se želijo upokojiti, ob datumu prenehanja delovnega razmerja in s tem tudi izgubo statusa zavarovanca, sami plačali prispevke in tako začasno imeli status zavarovanca po 20. točki prvega odstavka 6. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 76/2008). Nato bi jim ZZZS po pridobitvi pozitivne

odločbe Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (v nadaljnjem: ZPIZ) o priznanju statusa upokojenca povrnili plačane prispevke v celoti. Druga varianta, ki je prav tako že praktično uveljavljena je, da bivšega zavarovanca, ki nima dohodkov, začasno zavaruje občina po 21. točki zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in zanj plača prispevke, nakar ji ZZZS, v primeru izdane pozitivne odločbe o upokojitvi, vrne vplačane prispevke.

Utečena praksa reševanja in urejanja statusa oseb, ki se upokojijo in ne morejo biti več zavarovani kot zaposleni, je izhod v sili. Vsekakor bo potrebno to vprašanje primerneje urediti s spremembo zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Možen predlog v tej smeri bi bil, da že ob vložitvi vloge za upokojitev, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje začne za te osebe plačevati akontacijo prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje od začasno določene osnove, ki bi lahko bila minimalna ali povprečna plača v Sloveniji v preteklem letu. Ob izdaji odločbe o upokojitvi osebe bi razliko med plačanimi in obračunanimi prispevki od dejanske pokojnine upokojenca opravila ZPIZ ter ZZZS in poračunala medsebojne obveznosti. S tem bi se izognili vsem nevšečnostim, ki lahko nastanejo pri nekaterih aktivnih zavarovancih ob odhodu v pokoj.

Mag. Martin Toth, dr. dent. med.
svetovalec ministra